॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ इहेति मानुषाणांस्थैर्यजानांस्थावराणांचविशेषतोभोगाःसंति जंगमानांतुसाधारण्येनैवसर्वविषयजंसुखंदुःखंवास्तीत्यर्थः

गतिज्ञःसर्वभूतानांभाषाज्ञश्चशरीरिणां॥ सर्वज्ञःसतदादृष्ट्वाकीटंवचनमब्रवीत्॥ ८॥ व्यासउवाच कीटसंत्रस्तरूपोसित्वरितश्चैवलक्ष्यसे॥ क्वधावसि तदाचक्ष्वकुतस्तेभयमागतं॥ ९॥ कीटउवाच शकटस्यास्यमहतोघोषंश्रुत्वाभयंमम॥ आगतंवैमहाबुद्धेस्वनएषहिदारुणः॥ १०॥ श्रूयतेनचमां हन्यादितित्यस्मादपक्रमे॥ श्वसतांचशृणोम्येनंगोपुत्राणांप्रतोद्यतां॥ ११॥ वहतांसुमहाभारंसन्निकर्षेस्वनंप्रभो॥ नृणांचसंवाहयतांश्रूयतेविविधःस्वनः ॥ १२॥ श्रोतुमस्मद्विधेनैषनशक्यःकीटयोनिना॥ तस्मादतिक्रमाम्येषभयादस्मात्सुदारुणात्॥ १३॥ दुःखंहिमृत्युर्भूतानांजीवितंचसुदुर्लभं॥ अतोभीतः पलायामिगच्छेयंनासुखंसुखात्॥ १४॥ भीष्मउवाच इत्युक्तःसतुतंप्राहकुतःकीटसुखंतव॥ मरणंतेसुखंमन्येतिर्यग्योनौतुवर्तसे॥ १५॥ शब्दंस्पर्शं रसंगंधंभोगांश्चोच्चावचान्बहून्॥ नाभिजानासिकीटत्वंश्रेयोमरणमेवते॥ १६॥ कीटउवाच सर्वत्रनिरतोजीवइतश्चापिसुखंमम॥ चिंतयामिम हाप्राज्ञतस्मादिच्छामिजीवितुं॥ १७॥ इहापिविषयःसर्वोयथादेहंप्रवर्तितः॥ मानुषाःस्थैर्यजाश्चैवपृथग्भोगाविशेषतः॥ १८॥ अहमासंमनुष्योवैशूद्रोब हुधनःप्रभो॥ अब्रह्मण्योनृशंसश्चकदर्योवृद्धिजीवनः॥ १९॥ वाक्तीक्ष्णोनिकृतिप्रज्ञोद्वेष्टाविश्वस्यसर्वशः॥ मिथ्याकृतोपिविधिनापरस्वहरणेरतः॥ २०॥ भृत्यातिथिजनश्चापिगृहेपर्यशितोमया॥ मात्सर्यात्स्वादुकामेननृशंसेनबुभुक्षता॥ २१॥ देवार्थंपितृयज्ञार्थमन्नंश्रद्धाहृतंमया॥ नदत्तमर्थकामेनदेयम न्नंपुराकिल॥ २२॥ गुप्तंशरणमाश्रित्यभयेषुशरणागताः॥ अकस्मात्तेमयात्यक्तानत्राताअभयैषिणः॥ २३॥ धनंधान्यंप्रियान्दारान्यानंवासस्तथाद्भुतं॥ श्रि यंदृष्ट्वामनुष्याणामसूयामिनिरर्थकं॥ २४॥ ईर्ष्युःपरसुखंदृष्ट्वाअन्यस्यनबुभूषकः॥ त्रिवर्गहंताचान्येषामात्मकामानुवर्तकः॥ २५॥ नृशंसगुणभूयिष्ठंपुरा कर्मकृतंमया॥ स्मृत्वातदनुतप्येहंहित्वाप्रियमिवात्मजं॥ २६॥ शुभानांनाभिजानामिकृतानांकर्मणांफलं॥ माताचपूजितावृद्धाब्राह्मणश्चार्चितोमया॥ ॥ २७॥ सकृज्जातिगुणोपेतःसंगत्यागृहमागतः॥ अतिथिःपूजितोब्रह्मंस्तेनमांनाजहात्स्मृतिः॥ २८॥

॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ पर्यशितःभृत्यादीन्परित्यज्याशनंकृतवानस्मीत्यर्थः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ नबुभूषकः अनैश्वर्यमिच्छन् ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥

Digitized by Google